

แผนงาน	สร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ
กิจกรรม	เผยแพร่และถ่ายทอดความรู้สู่ประชาชน
โครงการ	ถ่ายทอดความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืน
หน่วยงานรับผิดชอบ	ส่วนสารสนเทศ – ประชาสัมพันธ์ สำนักวิชาการ – วิจัย สำนักพัฒนาและปลูกบำรุง สำนักพัฒนาธุรกิจ ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า จ.พิษณุโลก ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ระยอง ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นการพัฒนาโดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ เป็นฐานของการพัฒนา มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์จนเกินขีดความสามารถของธรรมชาติที่จะเอื้ออำนวยให้ได้ ประกอบกับมีการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้อย่างฟุ่มเฟือย จนก่อให้เกิดผลกระทบจากการใช้ทรัพยากรมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญเกี่ยวกับปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีเป้าหมายให้ทุกคนร่วมมือกันในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาดและถูกวิธี การทำลายทรัพยากรธรรมชาติโดยหวังผลอย่างรวดเร็วแต่ฝ่ายเดียว หรือโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์จะได้หมดไป ฉะนั้นการให้การศึกษาหรือความรู้แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไปจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ถ้าเยาวชนและประชาชนทั่วไปมีความรู้และตระหนักในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างดีแล้ว ก็ย่อมหวังได้ว่า เยาวชนและประชาชนทั่วไปซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต จะร่วมมือกันดูแลรักษาและใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการอยู่ดีร่วมกัน อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่ออย่างยั่งยืนแก่ประเทศต่อไป

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ซึ่งมีหน้าที่หลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชที่มีค่ายิ่ง และเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการโน้มน้าวกลุ่มเกลาจิตใจและปูพื้นฐานให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความหวงแหนตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกหลักวิธี ร่วมกันอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า
- 2) เพื่อให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรัก ความหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติ และมีความตระหนักที่จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 3) เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีความรู้พื้นฐานทางด้านพฤกษศาสตร์ ซึ่งสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชได้อย่างถูกต้อง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี
- 4) เพื่อเป็นการวางรากฐานงานด้านพฤกษศาสตร์ให้แก่เยาวชนที่จะเติบโตเป็นนักพฤกษศาสตร์รุ่นใหม่เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต

3. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
- สร้างความรู้และความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	- จำนวนครั้งในการจัดอบรม บรรยายทางวิชาการ จัดกิจกรรมในวันสำคัญ ฯลฯ ในปี 2552 มีไม่ต่ำกว่า 37 ครั้ง - จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้มีไม่ต่ำกว่า 11,600 คน

4. ความสอดคล้องและความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์และแผน

การดำเนินงานของโครงการสอดคล้องและสัมพันธ์กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ และแผนปฏิบัติราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชนและชุมชนท้องถิ่น

5. กิจกรรมของโครงการ

5.1 กิจกรรมของโครงการต่อเนื่อง

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ประมาณการล่วงหน้า		
		2551	2552	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
		แผน	แผน	2553	2554	2555
		แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
1) จัดการอบรมให้ความรู้ในหลักสูตร						
1.1) นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์	ครั้ง/คน	5 / 375	5 / 380	5 / 380	5 / 380	5 / 380
1.2) นักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น	ครั้ง/คน	1 / 70	1 / 70	1 / 70	1 / 70	1 / 70
1.3) ผู้นำชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ครั้ง/คน	3 / 150	3 / 150	3 / 150	3 / 150	3 / 150
1.4) เทคโนโลยีการปลูกให้แก่เกษตรกร	ครั้ง/คน	2 / 50	2 / 50	2 / 50	2 / 50	2 / 50
1.5) การผลิตของที่ระลึกให้แก่กลุ่มแม่บ้าน	ครั้ง/คน	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50
1.6) อาสาสมัครนำชมสวน	ครั้ง/คน	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50
1.7) ละออ่อนน้อยนำชมสวน	ครั้ง/คน	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50	1 / 50
1.8) การถ่ายภาพทางพฤกษศาสตร์	ครั้ง/คน	1 / 50	-	1 / 50	1 / 50	1 / 50
1.9) การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์	ครั้ง/คน	1 / 50	-	1 / 50	1 / 50	1 / 50

กิจกรรม	หน่วยนับ	ปีงบประมาณ		ประมาณการล่วงหน้า		
		2551	2552	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ	ปีงบประมาณ
		แผน	แผน	2553	2554	2555
1.10) การอนุกรมวิธานพืชเบื้องต้น	ครั้ง/คน	1 / 20	1 / 20	1 / 20	1 / 20	1 / 20
2) จัดการบรรยายทางวิชาการ	ครั้ง/คน	6 / 300	6 / 300	6 / 300	6 / 300	6 / 300
3) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเนื่องในวันสำคัญ	ครั้ง/คน	10 / 5,000	13 / 9,150	13 / 9,150	13 / 9,150	13 / 9,150
4) จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ	ครั้ง/คน	1 / 200	1 / 1,500	1 / 1,500	1 / 1,500	1 / 1,500
5) จัดกิจกรรมสื่อมวลชนสัมพันธ์	ครั้ง/คน	1 / 20	1 / 20	1 / 20	1 / 20	1 / 20
6) โครงการมัคคุเทศก์สัมพันธ์	ครั้ง/คน	-	-	-	-	-

5.2 กิจกรรมการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2552

กิจกรรม	เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2552												
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. จัดการอบรมให้ความรู้ในหลักสูตร														
1.1) นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรุ่นเยาว์	ครั้ง/คน					2/140				2/160			1/80	
1.2) หลักสูตรผู้นำชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	ครั้ง/คน		1/50							1/60			1/50	
1.3) หลักสูตรการผลิตสินค้าที่ระลึกให้แก่กลุ่มแม่บ้าน	ครั้ง/คน												1/50	
1.4) หลักสูตรอาสาสมัครนำชมสวน	ครั้ง/คน								1/50					
1.5) หลักสูตรละอ้อนน้อยนำชมสวน	ครั้ง/คน						1/50							
1.6) หลักสูตรเทคโนโลยีการปลูกให้แก่เกษตรกร	ครั้ง/คน								1/50					
1.7) หลักสูตรนักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น	ครั้ง/คน				1/70									
1.8) หลักสูตรอนุกรมวิธานพืชเบื้องต้น	ครั้ง/คน									1/20				

กิจกรรม	เป้าหมาย	ปีงบประมาณ 2552											
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.9) จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเฉลิมพระเกียรติ	ครั้ง/คน				1/50							1/300	
1.10) จัดการบรรยายทางวิชาการ	ครั้ง/คน	1/50		1/50		1/50		1/50		1/50		1/50	
1.11) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องพืชในอาคารพิพิธภัณฑ์	ครั้ง/คน					1/500						1/500	
1.12) จัดกิจกรรมสื่อมวลชนสัมพันธ์	ครั้ง/คน			1/20									
1.13) โครงการมัคคุเทศก์สัมพันธ์	ครั้ง/คน												
3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเนื่องในวันสำคัญ	ครั้ง/คน	1/250		2/4000	1/500	1/250		1/300		1/500	1/300	3/2250	2/800

6. ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด

ปีงบประมาณ 2552 (ตุลาคม 25501– กันยายน 2552)

7. พื้นที่ดำเนินการ

- 7.1) สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อ.แมริม จ.เชียงใหม่
- 7.2) ศูนย์รวมพรรณไม้บ้านร่มเกล้า อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก
- 7.3) ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออก อ.แก่ง จ.ระยอง
- 7.4) ศูนย์รวมพรรณไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อ.พล จ.ขอนแก่น

8. ความพร้อมโครงการและการคำนวณผลตอบแทนของโครงการ

- ดำเนินการได้ทันที
- อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อม (ระบุ) _____
- ยังไม่ได้เตรียมการ

9. แนวทางการดำเนินงาน

- 10.1) จัดเตรียมข้อมูล ค้นหาเอกสาร ขอรับข้อมูลจากนักวิชาการ และนักวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง
- 10.2) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม ประชุม สัมมนา การบรรยายทางวิชาการ และกิจกรรมการให้ความรู้
- 10.3) ประสานวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญทั้งในและนอกประเทศ
- 10.4) จัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนาตามหลักสูตรการให้ความรู้ รวมทั้งกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่างๆ
- 10.5) ประเมินผลการจัดอบรม และกิจกรรม
- 10.6) รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานทุกเดือน

10. การติดตามและประเมินผล

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโครงการดังนี้

- การติดตามผลการดำเนินงานโดยหน่วยงานเจ้าของโครงการ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานนำเสนอหัวหน้าสำนัก และสำนักอำนวยการเป็นประจำทุกเดือน
- การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยสำนักอำนวยการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากทุกหน่วยงาน และสรุปผลการดำเนินงานนำเสนอผู้บริหาร คณะกรรมการ กระทรวงต้นสังกัด และสำนักงบประมาณทุกไตรมาส
- การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโดยที่ปรึกษาเพื่อการประเมินผลการดำเนินงาน และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยทำการประเมินผลการดำเนินงานในทุก 6 เดือน

11. ตัวชี้วัดและแนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด	แนวทางติดตามประเมินผลสำเร็จ
- จำนวนครั้งในการจัดอบรมในปี 2552 มีไม่ต่ำกว่า 37 ครั้ง	- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน และสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี
- จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้มีไม่ต่ำกว่า 11,600 คน	- รายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน และสรุปผลการปฏิบัติงานประจำปี

12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

13.1) ทำให้เยาวชนและประชาชนได้รับความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

13.2) ทำให้เกิดความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

13.3) ทำให้เกิดการต่อยอดองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้พันธุ์พืชการใช้พันธุ์พืช การใช้ประโยชน์จากพืชอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

13.4) ทำให้เกิดเครือข่ายในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ